

#aquiproubullying

Activitat didàctica
Cicle Superior d'Educació Primària

Els equips X la convivència

Dossier per a l'alumnat

<p>Millora de la Convivència</p> <p><i>Aquest mòdul formatiu està integrat en el programa d'innovació educativa #aquiproubullying que impulsa el Departament d'Ensenyament per prevenir, detectar i intervenir enfront l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals des dels centres educatius i en col·laboració amb les famílies.</i></p>		<p>180 minuts</p>
<p>Introducció</p> <p><i>“L'escola és el reflex de la societat i, alhora, és un espai privilegiat on tots els ciutadans i ciutadanes adquireixen uns coneixements i uns hàbits de socialització i de relació amb els altres. Un dels seus objectius bàsics ha de ser ensenyar i aprendre a viure i conviure; ha de fomentar i liderar la convivència, tant a l'interior del centre educatiu com al seu entorn immediat”</i></p> <p><u>Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Projecte de convivència i èxit educatiu. Octubre 2016.</u></p> <p>Crear un bon clima de convivència de ben segur evitarà les situacions d'assetjament a l'entorn escolar.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Millorar la convivència en el centre escolar. • Entendre la necessitat d'establir, acceptar i complir les normes de convivència. • Aprendre a respectar i valorar la diversitat. • Implicar tot l'alumnat de cycle superior de primària en la millora de la convivència i la prevenció de l'assetjament. • Formar tots els alumnes de cycle superior de primària per a ser membres dels Equips per la Convivència. • Fer que els alumnes coneguin i facin servir les pràctiques restauratives. • Afavorir espais per a la millora de la convivència i la gestió dels conflictes. 	
<p>Índex d'activitats</p> <ul style="list-style-type: none"> • Activitat 1: Viure i conviure. • Activitat 2: Passa-paraula de la convivència. • Activitat 3: Necessitem normes per poder conviure. • Activitat 4: Respecte, acceptació dels altres i amistat. • Activitat 5: Els equips de convivència: Funcions. • Activitat 6: Què hi veus? • Activitat 7: Ens informem i analitzem els fets. • Activitat 8: La llibreta de la convivència. • Activitat 9: La roda restaurativa i els espais per la convivència. <p>Activitat 10: Hola! som els Equips per la convivència.</p>	<p>Paraules clau i definició</p> <ul style="list-style-type: none"> • Convivència: És el resultat de viure plegats i en bona relació • Coexistir: coincidir en l'espai i el temps. Existir simultàniament. • Respecte: Reconeixement i consideració del valor d'una persona o d'una cosa • Conflicte: Situació en la que dues o més persones no es posen d'acord • Assetjament escolar: conducta de maltractament psicològic i/o físic, en el marc escolar, d'un alumne o grup d'alumnes envers un company, de forma reiterada, intencionada i amb abús o desequilibri de poder • Norma: Regla a seguir en fer alguna cosa. 	

Activitat didàctica	Nivell	Dossier per a l'alumnat
Els equips X la convivència	Primària	Pàgina 1

Recursos

Mòduls i Activitats formatives **#aquiproubullying**

[Projecte de convivència i èxit educatiu. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Octubre 2016.](#)

[Power-point "Passa-paraula" de la convivència](#)

Activitat per a treballar conceptes relacionats amb la convivència

[Respecte](#)

Vídeo per a treballar el concepte de respecte

[Count on me](#)

Cançó per treballar el concepte d'amistat

Activitat 1

Viure i conviure

15 minuts

Activitat

Respon aquestes preguntes:

Quin és el contrari de "viure"?.....

Què necessites per viure?.....

Amb qui vius?

Quin és el contrari de "conviure"?

Què necessites per conviure?.....

Amb qui convius?

Quina pregunta t'ha costat més de contestar? Per què?.....

Activitat 2

Passa-paraula de la convivència

20 minuts

Activitat

El "passa-paraula" de la convivència.

(Presentació tipus powerpoint)

Segur que aquest joc us és familiar perquè el fan a la tele des de fa molts anys. Avui hi jugarem plegats. Totes les paraules que us demanem tenen un tema en comú: **la convivència**.

Normes del joc:

1. El mestre farà equips de tres companys i cada equip tindrà un número.
2. Us donarem, també, 3 fulls en blanc per a cada equip.
3. De cada full fareu 8 trossos de paper on apuntareu el número del vostre equip i la paraula que es demana per a cada lletra.
4. Un company de classe anirà a la taula del mestre i llegirà una definició en veu alta i clara.
5. Escolteu la definició. "Comença per / Conté la / Acaba amb la ..."
6. Un company del vostre equip (secretari) escriurà la paraula que penseu que correspon a la definició en un dels papers, el doblegarà i el portarà a l'espai de recollida de respostes.
7. Per a cada definició canviareu de secretari.
8. Per cada paraula que encerteu, aconseguireu un punt que anireu sumant fins al recompte final.
9. El total de punts que podeu aconseguir és de 24.
10. Rebreu una valoració dels vostres coneixements sobre convivència segons els punts aconseguits: entre 1 i 8 / entre 9 i 17 / entre 18 i 24. **Estigueu atents a la valoració que llegirà el mestre!!**

I per acabar, poseu-vos d'acord amb els membres del vostre equip i **seleccioneu les 4 paraules que més relació tenen amb la convivència.**

Escriviu-les en aquest espai:

Activitat didàctica	Nivell	Dossier per a l'alumnat
Els equips X la convivència	Primària	Pàgina 4

Activitat 3

Necessitem normes per poder conviure

20 minuts

Activitat

Ara pensarem en les **normes de convivència**. De ben segur que a casa vostra en teniu i les feu servir per saber el que es pot fer i el que no s'ha de fer. Quan escrivim unes normes, sovint comencem les frases per "**S'ha de**" o "**No es pot...**"

Des de que som petits aprenem les normes de convivència perquè algú ens ajuda a saber el que hem de fer i el que no hem de fer. Però a mida que anem fent-nos grans nosaltres mateixos hem de poder deduir les normes de convivència fent servir **el sentit comú i la lògica**. Per això, en aquesta activitat haureu de deduir vosaltres les normes d'ús d'espais que us són familiars i d'altres que no ho són tant.

Per a fer aquesta activitat...

1. Disposeu de fulls en blanc.
2. En el vostre equip de treball penseu i poseu-vos d'acord en triar **5 normes** de convivència per a poder gaudir d'un espai que heu de compartir amb altres persones.
3. **Escriviu les normes de l'espai que us pertoqui i feu un pòster senzill per donar-les a conèixer.**
4. **Un portaveu de cada grup presentarà el pòster que han fet i llegirà les normes.**

El mestre us dirà quin d'aquests espais us correspon a cada equip:

El menjador escolar / un autobús / un poliesportiu on fas una activitat extraescolar / l'habitació d'un amic que t'invita a jugar a casa seva / el pati de l'escola / un grup de whatsapp / un restaurant- bar / l'aula de música / el vestuari d'Educació Física

Activitat 4

Respecte, acceptació dels altres i amistat

20 minuts

Activitat

En la sessió anterior vam fer unes activitats relacionades amb la **convivència i les normes** que necessitem per conviure. En la sessió d'avui també continuarem treballant aquest tema. Per a fer aquesta activitat primer veurem un vídeo que està relacionat amb el **respecte i l'acceptació dels altres**. El veurem sencer sense pauses i en silenci.

[Respecte](#)

Us heu adonat que algunes imatges anaven acompanyades de text però d'altres no. Ara tornarem a veure el vídeo i individualment anireu posant les paraules que falten en aquest text.

El és la base fonamental per una convivència sana i pacífica entre tots nosaltres. Respecta els i seràs respectat. Igual que als animals cal que ens i ens els uns als altres. Tractar als altres amb la mateixa amb la que ens agradaria ser tractats. Hem d'ajudar la gent perquè tots som Per això hem d'evitar:
, , Això no està bé. Podem millorar el ja que tots formem part de la Col·laborem tots Podem compartir sense, sense No ens oblidem mai que hem d', acceptar,, ajudar. En definitiva, de És una qüestió d'actitud. TOT DEPÈN DE

A continuació, escoltarem una cançó de l'artista Bruno Mars que es diu [Count on me](#) (compta amb mi) i que té els subtítols en castellà.

Us demanem que individualment i per escrit contesteu aquestes preguntes:

Per què creus que l'autor va triar aquest títol per parlar de l'amistat. "Compta amb mi"?

Quina relació creus que tenen el respecte i l'acceptació dels altres amb l'amistat?

Abans de fer la posada en comú, comenteu les vostres respostes amb un company. Després ho podreu llegir en veu alta quan us ho demani el mestre.

Activitat 5

Els Equips x la Convivència: funcions

10 minuts

Activitat

Us presentem els Equips x la Convivència!

Totes les activitats que hem fet en aquesta formació estan relacionades amb la millora de la convivència i la prevenció de l'assetjament. Per tenir una bona convivència necessitem saber conviure: entendre, acceptar i complir unes normes, actuar amb respecte i aprendre a relacionar-nos amb els altres, tant si formen part del nostre grup d'amics com si no.

Aquest curs tots tindrem com a objectiu treballar i col·laborar en la millora de la convivència.

Com ho farem?

Cada mes, tres companys de cada classe de 5è i 6è formaran els **Equips x la Convivència**. Les seves funcions estan definides en el quadre que teniu a continuació. Estem segurs que tots i totes formareu uns bons equips i ho fareu amb seriositat i compromís perquè **la convivència és cosa de tots**.

A continuació us proposem una **activitat** per anar sabent què són els Equips X la Convivència i quines són les seves funcions.

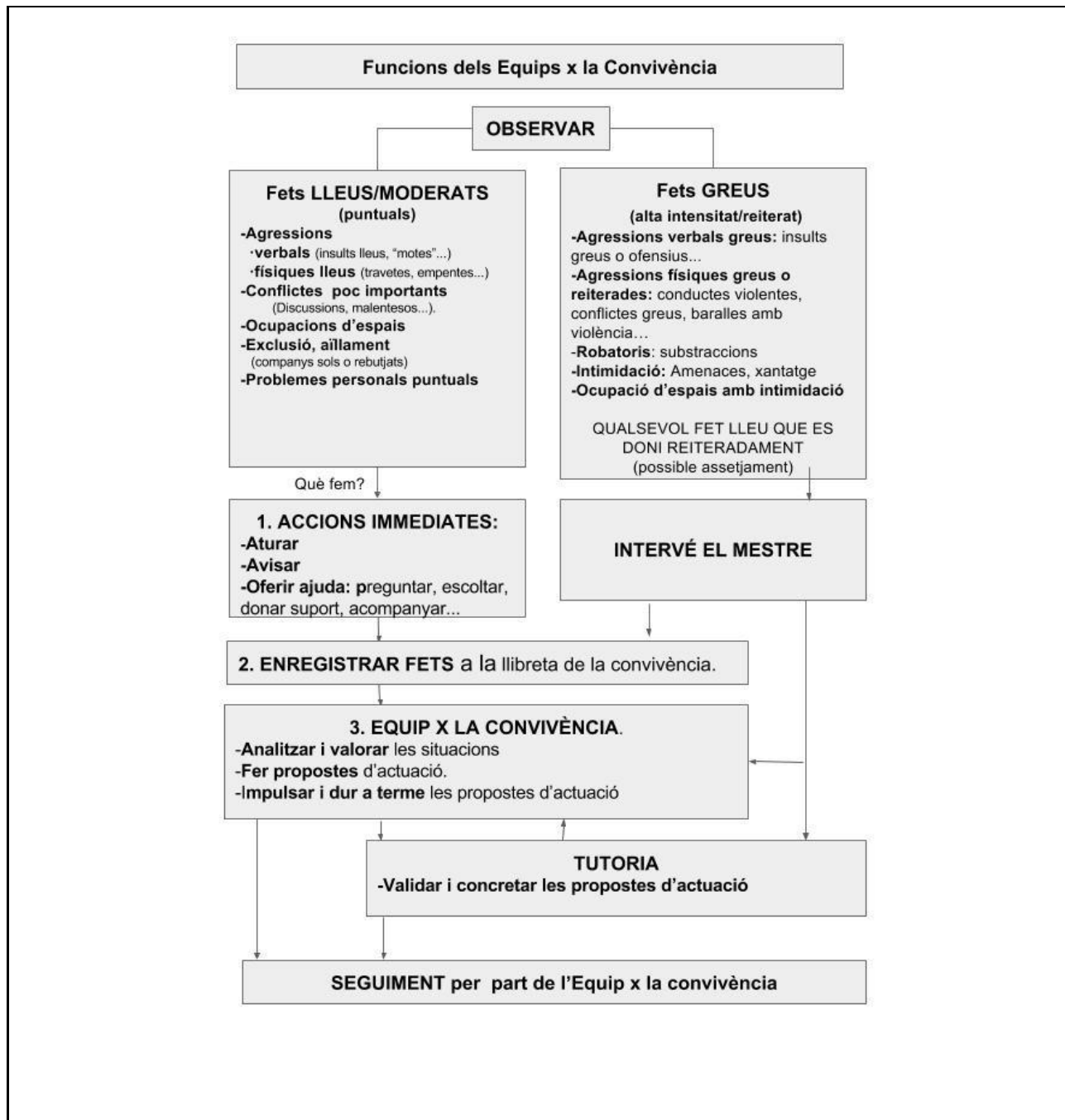
Observa el quadre de funcions dels Equips X la Convivència i **completa la informació** que et demanem en aquest espai:

Copia els verbs en infinitiu que apareixen en l'esquema:

Tenen alguna cosa en comú aquests verbs? Explica-ho

Per què creus que aquests verbs no surten en l'esquema? Castigar / sancionar / vigilar / jutjar / acusar / intimidar

En l'apartat 3 has vist que posa "Fer propostes d'actuació" Què entens per això? Tens alguna idea del que pot ser una proposta d'actuació per solucionar un problema de convivència?

Activitat 6

Què hi veus?

30 minuts

Activitat

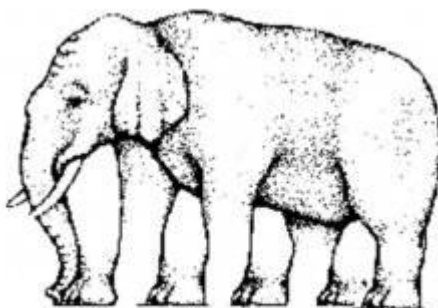
Observeu aquestes imatges:

Imatge 1

Què veus?

Imatge 2

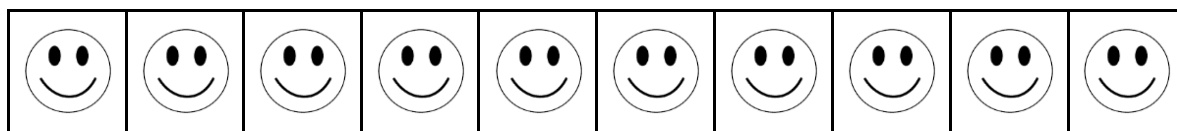
Quantes potes té l'elefant? Coloreja-les.

Si torneu al quadre de les funcions dels Equips x la Convivència veureu que la primera funció que teniu és la d'**observar fets**. Això implica tenir els ulls i la ment ben oberts i fixar-nos en els fets que passen al nostre voltant.

En la següent activitat fareu la valoració d'uns fets que observeu **a primer cop d'ull**.
Després de llegir cada situació coloregeu els quadrats segons el grau de preocupació (gravetat) que els fets us generen.

Veig que... i crec que això és...	lleu	?	greu
Exemple: ... la Marta plora a classe			
un nen li treu la llengua a un altre			
una noia treu el seu mòbil d'amagat i li fa una foto a un noi			
unes noies de 6è li demanen un entrepà a un noi de 1r.			
un noi li treu un boli de l'estoig a una altre i se'l queda			
dues noies imiten un company que quequeja quan parla			
una noia ha insultat una companya pel grup de whatsapp que tenim i diu que la que es "xivi" se les guanya			
un company escriu a la pissarra "el Jordi estima la Jazmin"			
unes noies de 5è demanen diners a un noi de 6è			
un noi es posa darrera una noia i fa gestos sexuals			
una noia escriu "puta" a la portada de l'agenda d'una companya			

Quan acabis, **compara el que has colorejat** tu amb el que ha colorejat un company. Quants quadradets heu colorejat igual? Mostra en aquesta escala les coincidències que heu tingut.
Exemple: Si heu coincidit en 4 situacions, pinteu 4 "Happy faces"!

Preguntes per a la REFLEXIÓ:

Per què pensem que és difícil coincidir en totes les apreciacions que heu fet?
Pensem que només amb el que veiem en tenim prou per a valorar la gravetat d'una situació?
Quins elements en falten per a valorar més acuradament el que observem?
Quin pensem que ha de ser el següent pas després d'observar?

Parlem a la classe!

Activitat 7

Ens informem i analitzem els fets

30 minuts

Activitat

Tasca 1. Recollir informació.

En l'activitat d'observació "A primer cop d'ull" vam fer un exercici amb una taula en la que hi havia un recull de fets que havíem observat. En alguns casos semblava fàcil valorar si els fets eren lleus o greus però en d'altres casos teníem dubtes i necessitàvem més informació al respecte.

Hi ha diverses maneres de **recollir informació**:

- podem preguntar directament a la o les persones implicades en uns fets,
- podem preguntar altres persones si tenen informació sobre el cas, o
- podem continuar observant per intentar trobar més informació.

Us proposem posar en pràctica aquestes maneres de recollir informació.

Trieu dues situacions de la taula (una verda i una taronja) i penseu de quina manera recolliríeu més informació. **Escriviu un diàleg imaginari i resaltea les preguntes.**

De ben segur que les **preguntes** que fareu servir la majoria de parelles seran molt semblants. us proposem algunes:

- Què ha passat?
- Com s'han sentit els implicats?
- Amb quina freqüència passa això?
- Ha estat un fet aïllat?
- Per què creus que ha passat això?
- Ho has comentat amb algú?
- Heu / has pensat què podeu / pots fer per arreglar aquesta situació?
- ...

Us posem un exemple: La Marta plora a classe. Decidim preguntar-li directament a ella.

Opció 1

Situació taronja: La Marta plora a classe.

-Hola Marta! **Estàs Bé?**

-Sí! No passa res.

-**Estàs segura?** Jo crec que sí que et passa alguna cosa. Si no et passés res, no ploraries.

T'ha passat alguna cosa? Et puc ajudar d'alguna manera?

-És que he tret un 4 en un examen i havia estudiat molt !!!!

-Ostres!! M'havies espantat. Clar! No t'esperaves el 4! Uffff **Has vist què has fet malament?**

-Sí, vaig deixar un exercici sense fer i vaig confondre unes coses!! Sóc tonta!

- Això ens pot passar a tots. Ets una bona alumna i segur que el següent examen l'aproves!

- Ja, però m'ha fet molta ràbia i no m'he pogut aguantar els plors. Sóc una bleda!

- Que no!!!! No et ratllis més. Ups! Anem que fem tard !!!! **Vens amb mi?**

Opció2

Situació taronja: La Marta plora a classe.

-Hola Marta! **Estàs Bé?**

-Sí! No passa res.

-Estàs segura? Jo crec que sí que et passa alguna cosa. Si no et passés res, no ploraries.

T'ha passat alguna cosa? Et puc ajudar d'alguna manera?

-És que hi ha uns nens que no paren !!!!

-Què vols dir “ que no paren”? Es fiquen amb tu?

-Sí, em fan la burla! quan m'acosto diuen que tinc “la peste” i surten corrents i cada vegada són més i ja estic farta!!!!

- Aquests nois són de la nostra classe?

-Al principi sí, però ara ja m'ho diuen altres que no conec.

-Saps qui va començar a dir-t'ho?

-Sí, van ser el Joel i l'Óscar, que són uns idiotes i sempre s'estan enfotent de tothom.

-Doncs pel que m'has explicat, crec que ho haurem de parlar amb l'Equip per la Convivència, aturar-ho i solucionar-ho. **Et sembla bé? prendré nota a la llibreta de la convivència i**

treballarem el cas.

- Val! em sembla bé! si així deixen de fer-ho!!!!

Ara recolliu informació de 2 situacions que heu observat. Imagineu un diàleg per a cadascuna.

Situació verda

Situació taronja

Podeu representar els vostres diàlegs a la classe.

Tasca 2. Analitzar i valorar la informació.

Un cop recollim la informació, passarem a **analitzar**-la. Però **ALERTA!** necessitem un criteri i unes pautes per a fer l'anàlisi!!!! ens fixarem en...

Tipus de fets	Repetició i intencionalitat dels fets	Desproporció de forces
<ul style="list-style-type: none"> ● Agressió verbal- AV ● Agressió física- AF ● Robatoris- RO ● Intimidació- IN: ● Conflictes- CO ● Ocupació Espais-OE ● Exclusió-Aïllament- EA ● Problemes personals- PP ● Assetjament- BU 	<ul style="list-style-type: none"> ● es tracta d'un fet puntual? ● es repeteix sovint? ● va en augment? ● ha estat volent o sense voler? 	Tindrem en compte... <ul style="list-style-type: none"> ● l'edat dels implicats, ● la situació d'alumnes, vulnerables ● la força física, ● el nombre de persones que han intervingut en els fets.

Després de fer l'anàlisi ben feta ja podrem **valorar** si els fets són **LLEUS / MODERATS / GREUS** i podrem pensar en la millor manera d'intervenir en cada cas.

Recordeu que totes les agressions, si són reiterades (repetitives) i si són intencionades, amb desproporció de forces i amb dany a la persona agredida les hem de considerar assetjament , i per tant valorar-les com a fets GREUS.

Sempre, en analitzar els fets, tindrem en compte les relacions que hi ha entre els implicats: l'edat de cadascú ,el nombre i tindrem especial consideració a companys que puguin estar en situació de vulnerabilitat: companys que estan passant per un esdeveniment vital negatiu

(situacions de dol...) companys amb alguna discapacitat, companys amb identitats de gènere o orientació sexual minoritària, companys en situació de risc per diferents factors (familiars, econòmics, socials...) o companys de col·lectius, ètnies o nacionalitats de presència minoritària en el nostre país.

Anem a analitzar els casos: fixem-nos en els exemple que teníem per a fer preguntes:

La Marta plora a la classe

Opció 1

Tipus de fets	Repetició i intencionalitat dels fets	Desproporció de forces	Valoració / intervenció
Problema personal PP	Fet puntual	No	LLEU (no intervenim, no ho enregistrem)

Opció 2

Tipus de fets	Repetició i intencionalitat dels fets	Desproporció de forces	Valoració / intervenció
AV (agressió verbal)	Passa sovint i va augmentant. Es fa volent	Sí (cada cop participen més nens en l'agressió)	GREU - AVÍS AL MESTRE- Proposta Roda Restaurativa. Ho registrem a la llibreta

Ara haureu de fer vosaltres l'anàlisi i la valoració dels casos que veu triar per a recollir informació.

Situació verda

Tipus de fets	Repetició i intencionalitat dels fets	Desproporció de forces	Valoració / intervenció

Situació taronja

Tipus de fets	Repetició i intencionalitat dels fets	Desproporció de forces	Valoració / intervenció

Les **intervencions** dels equips x la convivència es faran sempre en **clau positiva**. Això vol dir que el seu objectiu és **ajudar a millorar la convivència l'escola** i per això proposaran, orientaran o suggeriran maneres de solucionar les situacions que la dificultin o la posin en risc.

Davant els casos greus SEMPRE caldrà avisar el mestre per al seu coneixement i intervenció.

Activitat 8

La llibreta de la convivència

20 minuts

Activitat

Per a poder fer un registre de tots els fets, casos, situacions... que posen en risc la convivència farem servir unes **fitxes** que ajudaran a tenir-ho tot més net, clar i endreçat.

Trobareu les fitxes per a recollida d'informació a l'**espai per la convivència**, on també estarà la **llibreta**. Després d'emplenar la fitxa cal que la poseu al lloc establert per tal que quedin ben recollides i ens serveixin com a models per a quan formem part d'un equip x la convivència.

Recordeu que TOTS els alumnes de 5è i 6è formareu part d'un equip x la convivència durant un temps dels curss.

Primer us mostrarem uns **exemples de fitxes** i després sereu vosaltres els que **fareu pràctiques i les omplireu. Podeu fer servir els casos o situacions que us plantejavem a l'activitat 6.**

Un cop les heu omplert, les podreu llegir a la classe

Model fitxa 1

REGISTRE D'OBSERVACIÓ, ANÀLISI I VALORACIÓ DELS FETS

Data: 10/11/16 Lloc: fora de l'escola	Alumnes implicats: Les del grup de whatsapp / Carla P. i Júlia J.		
Fets	La Carla porta uns dies insultant la Júlia en el nostre grup de whatsapp. La Júlia era al grup però ha sortit perquè s'ha barallat amb la Carla. La Carla diu que la Júlia li ha pres el novio i que ara li ho passa pels nassos i que quan la veuen la miren i riuen. Ahir al xat la Carla va insultar greument la Júlia, i unes altres noies han rigut però no l'han insultat.	☒ Agressió Verbal ☐ Agressió Física ☐ Robatori ☐ Conflicte ☐ Ocupació Espais ☐ Intimidació ☐ Exclusió Aïllament ☐ Prob. Personal	
☒ Vist ☐ Explicat Qui:	Intencionalitat ☒ SI ☐ NO	Desproporció forces ☐ SI ☒ NO	Reiteració ☒ SI ☐ NO
Espai per emplenar des de l'equip x la convivència			
☐ Lleu ☐ Moderat ☐ Greu	Proposta d'actuació : Com que són noies de classes diferents els proposarem que vagin a l'espai de comunicació i les ajudarem a arreglar el conflicte.		

Seguiment:	en 7 dies els preguntarem si ha ha hagut algun problema més o està resolt.
-------------------	--

REGISTRE D'OBSERVACIÓ, ANÀLISI I VALORACIÓ DELS FETS

Data: Lloc:	Alumnes implicats:		
Fets		☐ Agressió Verbal ☐ Agressió Física ☐ Robatori ☐ Conflictes ☐ Ocupació espais ☐ Intimidació ☐ Exclusió-Aïllament ☐ Prob. Personal	
☐ Vist ☐ Explicat Qui:	Intencionalitat ☐ SI ☐ NO	Desproporció forces ☐ SI ☐ NO	Reiteració ☐ SI ☐ NO
Espai per emplenar des de l'equip x la convivència			
☐ Lleu ☐ Moderat ☐ Greu	Proposta :		
Seguiment:			

Model Fitxa 2

COMUNICACIÓ DE SITUACIÓ PERSONAL

No et sents ben tractat? Et sents sol? Estàs preocupat per alguna cosa? Algú t'està fent mal amb les seves accions: burles, amenaces? Estàs preocupat per algun company o companya? No estàs satisfet amb com t'has comportat amb algun amic i no saps com arreglar-ho? Ens ho vols explicar?, t'escoltarem i mirarem d'ajudar. Som els Equips x la Convivència.

Explica'ns-ho

Exemple 1

Hola Sóc el..... des de fa uns dies uns alumnes m'insulten, es fiquen amb mi i m'han demanat diners. M'han dit que si no els porto m'esperaran a la sortida i em pegaran. Tinc por.

Exemple 2

Hola, una noia de la meva classe que es diu es fica amb una altra noia que és nova i li diu piojosa i marrana i quan passa pel seu costat fa sorolls com de porc i ella i les seves amigues riuen.

Fem la posada en comú!!!

Activitat 9

La roda restaurativa i els espais per la convivència

30 minuts

Activitat

Què és una pràctica restaurativa?

És un moment de **comunicació** que serveix per al **coneixement de les persones** amb les que vivim i per a **restaurar (reparar)** els danys o les ofenses que s'hagin fet a altres persones.

Una pràctica restaurativa és la **dinàmica de l'autoconeixement**. Aquesta ens permet donar-nos a conèixer i entendre millor com ens sentim.

Una altra pràctica és la **roda restaurativa**. Les persones que participen en una roda restaurativa se situen formant un cercle de manera que tots es puguin veure i disposen d'un objecte que aniran passant-se i marcarà el torn de paraula de cadascun.

També és una pràctica restaurativa la **pràctica comunicativa**. En aquesta activitat es fan una sèrie de preguntes a dues persones que han tingut un conflicte i s'afavoreix la comunicació entre elles per tal que solucionin els seus problemes. La persona facilitadora els ajuda a expressar interessos i necessitats per trobar solucions al conflicte.

I per últim citarem els **espais x a la comunicació** on els alumnes implicats en un conflicte es reuneixen amb l'objectiu de solucionar els seus problemes mitjançant la comunicació sense la intervenció de cap altra persona.

Per a què serveixen les pràctiques restauratives:

- Creen i mantenen el sentiment de comunitat
- Prevenen que es generin els conflictes
- Donen eines per tractar bé els conflictes
- Restauren el sentiment de comunitat

Quines pràctiques restauratives podem fer a l'escola?

1- Podem fer una **dinàmica per a l'autoconeixement**. Acabant unes frases podrem explicar com ens sentim i donar-nos a conèixer als altres. Fem una pràctica. Acaba aquestes frases:

Em fa feliç...

Em suposaria una alegria...

Em fa por...

Una cosa gratuïta que em fa feliç és...

Si fos un animal m'agradaria ser...

A mi em mou...

De les meves darreres vacances no vull oblidar...

Un moment que voldria canviar és...

M'agradaria no haver...

La intel·ligència que tinc més desenvolupada és...

D'aquest any / curs espero...

2.- Podem fer una **roda restaurativa** per a gestionar i trobar solucions a les situacions anotades a la llibreta de la convivència i **comentar-les entre tots**. També es poden proposar maneres de solucionar els conflictes i millorar la comunicació.

Totes les intervencions i opinions són vàlides i cal escoltar-les

Exemple:

(1) Hola, l'altre dilluns a l'hora del pati hi havia uns nois de 4t. que no van compartir les taules de ping-pong amb ningú. Deien que qui primer arriba, les té per tot el pati. Ens ho va dir un noi i ho hem anotat a la llibreta. parlem a la roda!!! Què en penseu?

- (Jordi) doncs que no tenen raó. Els objectes del pati són per tots. 10 minuts d'ús per cada parella que vulgui jugar és el correcte.
- (Rosemary) doncs tenen raó! que espavilin els altres!
- (Abdelhakim) No! no es tracta d'espavilar, el Jordi té raó! podem posar un full i que s'apunten les parelles que volen jugar. Jo em quedo molts dies sense jugar perquè els altres no em deixen.
- (Érik) Poseu uns cartells al pati per recordar que els espais i els objectes són de TOTS.
-

(2) Hola, una noia de la nostra classe de 6è (La Fátima) ens ha posat a la llibreta que se sent incòmoda, intimidada i ofesa per un grup de noies de l'altra classe que riuen quan passen pel seu costat i fan comentaris sobre ella i la seva amiga. Totes dues són d'origen magrebí i fa poc que porten el yihab (mocador que tapa el cabell). Què en penseu?

- (Roger) és que és una mica "raro" que una noia que sempre ha portat el cabell visible ara de cop i volta se'l tapi.
- (Mohammed) és que no ho enteneu vosaltres!! és la nostra religió i per això ho fem. Qui riu es pot ficar en un problema.
- (Sergi) No es pot riure de la gent per com va vestida! cadascun pot anar com vulgui.
- (Anna) podríem explicar a la tutoria perquè i quan porten el mocador (yihab) i així tots ho entendrem i deixarem de veure-ho com una cosa rara.

3- Podem fer una **pràctica comunicativa** i ajudar dos alumnes a resoldre els seus conflictes fent-los les **preguntes** que els permetin parlar del tema davant un o dos membres de l'Equip x la Convivència. Aquests establiran els torns de paraula i ajudaran a negociar acords i compromisos per a solucionar un conflicte.

Exemple:

Hola!hem llegit a la fitxa de la llibreta de la convivència que l'altre dia es va produir una agressió per part del Gregory cap el Kevin en un passadís. Us hem convocat a tots dos perquè ens agradaria que ho poguéssim parlar i solucionar. Hi esteu d'acord? Us farem unes preguntes a cadascun i us demaneu que sigueu sincers. L'objectiu d'aquesta trobada és que pugueu arreglar el que va passar.

Preguntes per a l'autor d'uns fets contraris a la convivència.

1. Què ha passat?
2. (Què pensaves quan ho vas fer?)
3. A qui ha afectat l'incident?
4. com creus que els ha afectat?
5. Què penses ara del que ha passat?
6. (Què podries fer per a millorar la situació?)

Preguntes per a receptor d'uns fets contraris a la convivència.

1. Què ha passat?
2. Com et sents ara amb el que va passar?
3. Com t'ha afectat, a tu i a altres persones?
4. (Què ha estat més difícil per a tu?)
5. Què necessites que passi a partir d'ara?

4. Podem suggerir uns **espais per a la comunicació** i oferir a les persones enfrontades per algun conflicte que vagin a un espai tranquil i apartat i **parlin, s'escoltin i arribin a acords i compromisos** per tal d'arreglar els seus problemes i no repetir-los.

Exemple:

Un membre de l'equip x la convivència crida la Sara i la Carme.

- Hola noies. A la llibreta tenim apuntat que heu tingut un enfrontament per un grup de whatsapp. Què tal si aneu a l'espai per la comunicació i ho parleu. Si voleu un membre de l'Equip x la convivència pot ajudar-vos a arreglar aquest conflicte que teniu.

ARA

El mestre us posarà en equips de 3.

Tots haureu d'acabar les frases del punt 1

Després, el mestre us proposarà que us fixeu en els exemple que us hem posat i **feu un diàleg per practicar un dels punts 2, 3 o 4. (els podeu fer a la vostra llibreta o en un full que us donarà el mestre)**

Activitat 10

Hola! Som els Equips x la Convivència

10 minuts

Activitat

Tasca 1

Com espereu que siguin els membres dels Equips x la convivència?

- Hem fet un **recull de possibles característiques** que ajudaran a formar un bon Equip x la Convivència. **Llegiu-les, trieu les 3 més importants i encercleu-les.**
- **Expliqueu** les vostres decisions tenint en compte les tasques que hauran de dur a terme.
 1. Han de ser mereixedors de respecte
 2. Han d'actuar sempre en positiu
 3. Han de saber dialogar tot respectant les diferents opinions
 4. Han d'acceptar i defensar les decisions preses per majoria de companys en les propostes d'actuació.
 5. Han de saber donar i recollir la informació de manera imparcial i objectiva.
 6. Han de ser bons comunicadors.
 7. Han de ser responsables.
 8. Altres

Crec que els membres del Equips X la convivència SEMPRE han de...

1

2

3

Perquè...

1

2

3

Tasca 2

Feu el disseny d'un pòster per a donar a conèixer els Equips x la convivència. Assegureu-vos que incloeu la informació que us mostrem seguidament:

Quines persones formen els equips x la convivència? 3 alumnes de cada classe de 5è i 6è més un mestre

Quan de temps formarem part d'un d'aquests equips? 1 mes

Com reconeixereu els equips per la convivència? Portaran un distintiu (banda al braç / pit com els dels esports ...

Quines són les principals funcions d'aquests equips? Millorar la convivència. proposar, suggerir i oferir espais per a la restauració i solució de conflictes.

Com podeu ajudar els equips? Faciliteu la tasca als companys de l'Equip x la Convivència. Col·laboreu i aporteu informació d'interès que ells recolliran a la llibreta.

En un full apart feu el vostre pòster per tal d'informar els companys de l'escola!!!!!!!

Podeu fer una infografia amb la informació que voleu donar als companys:

En aquest web trobareu models i explicacions de com fer-la

<https://magic.piktochart.com/templates>

El vostre centre us facilitarà un espai de comunicació com ara al taulell del vestíbul o un apartat al web on donareu també a conèixer els *Equips x la Convivència*.

Idees clau

En la convivència no es dóna un simple contacte passiu; una coincidència en un espai; l'altre hi és present, ens importa i genera emocions i sentiments.

Aprendre a conviure implicarà en tot moment ser respectuosos amb els altres, acceptar les diferències i entendre-les com a fets enriquidors en una societat pluricultural.

Els Equips x la Convivència treballaran per a establir un clima de diàleg i de gestió constant dels petits conflictes que es vagin produint en el dia a dia de les relacions en l'entorn escolar.

L'Escola ha d'oferir espais, temps i dinàmiques que permetin els alumnes resoldre i gestionar els seus conflictes de manera positiva i millorin la convivència.

Les intervencions i propostes restauratives afavoreixen la resolució immediata de les situacions contràries a la convivència i eviten que esdevinguin problemes seriosos que poden acabar en situacions d'assetjament.

Aquesta activitat didàctica ha estat elaborada per la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya disponible sota la llicència Creative Commons BY-NC-SA.

Activitat didàctica	Nivell	Dossier per a l'alumnat
Els equips X la convivència	Primària	Pàgina 25